

PROCEDURA POSTĘPOWANIA POEKSPOZYCYJNEGO W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA NARAŻENIA ZAWODOWEGO NA MATERIAŁ ZAKAŻNY

1. CEL

Celem procedury jest określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia u pracowników WUM, osób zatrudnionych w WUM na podstawie umowy cywilnoprawnej, doktorantów, studentów, wolontariuszy, stażystów ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny podczas wykonywania czynności zawodowych.

2. ZASTOSOWANIA

- 1) Procedura obowiązuje pracowników WUM, osoby zatrudnione w WUM na podstawie umowy cywilnoprawnej, doktorantów, studentów, wolontariuszy, stażystów, mających kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym.
- 2) **Postępowania poekspozycyjnego nie stosuje się w przypadku:**
 - a) osób narażonych na kontakt z moczem, kałem, śliną, płwociną, wydzieliną z nosa, potem, łzami i wymiocinami (**JEŚLI NIE ZAWIERAJĄ KRWI!**),
 - b) ekspozycji na skórę nieuszkodzoną.

3. PODSTAWOWE DEFINICJE

- 1) **Ekspozycja zawodowa** - narażenie pracowników na krew i inny materiał potencjalnie zakaźny, które wiąże się z możliwością wywołania zakażenia przez wirusy HBV, HCV, HIV na skutek kontaktu z materiałem biologicznym potencjalnie zakaźnym podczas wykonywania obowiązków służbowych.

Przez ekspozycję rozumiemy:

- a) naruszenie ciągłości skóry poprzez zakłucie, zadrapanie, skaleczenie narzędziem zabrudzonym materiałem zakaźnym,
 - b) kontakt materiału zakaźnego z uszkodzoną skórą (otwarte rany, skaleczenia, pęknięcia, zadrapania, otarcia naskórka),
 - c) zachłapanie materiałem zakaźnym błon śluzowych oraz spojówek,
 - d) długotrwały kontakt nie uszkodzonej skóry z dużą objętością materiału zakaźnego.
- 2) **Materiał potencjalnie zakaźny** - krew, każdy materiał biologiczny zawierający krew, płyn mózgowo-rdzeniowy, płyn opłucnowy, płyn otrzewnowy, płyn osierdziowy, płyn owodniowy, maź stawowa, mleko kobiece, wydzielina pochwy, nasienie, komórki oraz hodowle tkankowe lub pożywki zawierające HIV.
 - 3) **Źródło ekspozycji** - osoba, na której krew i inne wydzieliny była narażona osoba ekspozycyjna.

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ I UPRAWNIENIA

1. Za zapoznanie pracowników z procedurą oraz prawidłowe jej stosowanie odpowiada bezpośredni przełożony.
2. Zapoznanie studentów z procedurą realizowane jest:
 - a) podczas zajęć dydaktycznych z BHP dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę w Uczelni,
 - b) podczas zajęć w czasie studiów przez prowadzącego: ćwiczenia, koła naukowe, zajęcia laboratoryjne, jeżeli może dojść do ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny,
 - c) procedura dostępna jest na stronach www Dziekanatów.
3. Za stosowanie procedury odpowiedzialny jest każdy, mający kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym.
4. Procedurę opracowano na podstawie:
 - a) ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2018 poz. 151 z późn. zm.),
 - b) zaleceń Polskiego Towarzystwa Naukowego AIDS, Warszawa 2012.

5. OPIS POSTĘPOWANIA

1. W przypadku kontaktu materiału potencjalnie zakaźnego z nieuszkodzoną skórą należy natychmiast:
 - a) zmyć zanieczyszczenie ze skóry wodą z mydłem i osuszyć,
 - b) miejsce eksponowane zdezynfekować preparatem do dezynfekcji skóry.
2. W przypadku kontaktu materiału potencjalnie zakaźnego z uszkodzoną skórą należy natychmiast:
 - a) 3-5 minut przemywać skórę pod bieżącą wodą, a następnie umyć wodą z mydłem i osuszyć,
 - b) nie tamować i nie nasilać krwawienia, nie wyciskać rany,
 - c) zranione miejsce zabezpieczyć jałowym, wodoszczelnym opatrunkiem.

UWAGA! Nie należy dezynfekować miejsca ekspozycji preparatem na bazie alkoholu!

3. W przypadku kontaktu materiału potencjalnie zakaźnego z błonami śluzowymi należy niezwłocznie:
 - a) spojówki przepłukać delikatnie wodą lub 0,9% NaCl przy otwartych powiekach
 - b) błony śluzowe jamy ustnej i nosa wielokrotnie przepłukać wodą
 - c) nie tamować krwawienia.
4. Fakt wystąpienia ekspozycji zawodowej niezwłocznie zgłosić bezpośrednio przełożonemu/opiekunowi zajęć.
5. Wypełnić druk „Informacja o wypadku” z dokładnym podaniem okoliczności zaistnienia zdarzenia.
6. Druk „Informacja o wypadku” musi być podpisany przez przełożonego/opiekuna zajęć poszkodowanego i dostarczony niezwłocznie, osobiście, mailem lub pocztą wewnętrzną do Działu Ochrony Pracy i Środowiska, ul. Oczuki 3, pokój nr 3,4,5.
7. W przypadku potwierdzonej lub prawdopodobnej ekspozycji na wirus HIV, ze względu na konieczność szybkiego rozpoczęcia profilaktyki przeciwwirusowej, osobę

eksponowaną należy niezwłocznie skierować do lekarza specjalisty. Należy jak najszybciej tj. w ciągu 1 - 2 godzin zgłosić się z wypełnionym drukiem „zlecenie wykonania procedury poekspozycyjnej” do:

**Izby Przyjęć Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego
ul. Wolska 37 w Warszawie, tel. (22) 33 55 261**

8. Dalsze postępowanie po wystąpieniu ekspozycji na materiał potencjalnie zakaźny:
 - Jeśli to możliwe zabezpieczyć do badań serologicznych po 5 ml krwi lub innych płynów od źródła zakażenia i osoby ekspozowanej na zakażenie.
9. Na przyjmowane chemioprophylaktyki osoba ekspozowana musi wyrazić pisemną zgodę i być poinformowana o występowaniu objawów niepożądanych.
10. Dostępność chemioprophylaktyków zabezpiecza Izba Przyjęć.
11. Koszty leczenia pokrywa pracodawca zgodnie z Zarządzeniem Rektora w sprawie wprowadzenia w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym Procedury finansowania leczenia poekspozycyjnego.

